Tärnülesanne nr. 60

Leidke järgmised piirväärtused:

$$\lim_{x\to 0}\frac{x}{a}\left\lfloor\frac{b}{x}\right\rfloor,\quad \lim_{x\to 0}\frac{\left\lfloor x\right\rfloor}{x}.$$

Esimese piirväärtuse lahendus:

Põrandafunktsiooni definitsiooni kohaselt $\lfloor x \rfloor = x - d, \quad 0 \leq d < 1, \quad \lfloor x \rfloor \in \mathbb{Z},$ seega

$$\begin{split} \lim_{x \to 0} \frac{x}{a} \left\lfloor \frac{b}{x} \right\rfloor &= \lim_{x \to 0} \frac{x}{a} \left(\frac{b}{x} - d \right), \ 0 \le d < 1 \\ &= \lim_{x \to 0} \left(\frac{x}{a} \frac{b}{x} - \frac{x}{a} d \right) \\ &= \lim_{x \to 0} \left(\frac{b}{a} - \frac{x}{a} d \right) \\ \lim_{x \to 0} \frac{x}{a} d = 0 \Rightarrow &= \lim_{x \to 0} \left(\frac{b}{a} - \frac{x}{a} d \right) = \frac{b}{a} \end{split}$$

Seega
$$\lim_{x \to 0} \frac{x}{a} \left\lfloor \frac{b}{x} \right\rfloor = \frac{b}{a}$$
.

Teise piirväärtuse lahendus:

Jagan piirväärtuse kaheks, juhuks $x \to 0+$ ja $x \to 0-$:

$$\lim_{x \to 0+} \frac{\lfloor x \rfloor}{x} = \lim_{x \to 0+} \frac{0}{x} = 0$$
$$\lim_{x \to 0-} \frac{\lfloor x \rfloor}{x} = \lim_{x \to 0-} \frac{-1}{x} = \infty$$

Kuna $\lim_{x\to 0+}\frac{\lfloor x\rfloor}{x}\neq \lim_{x\to 0-}\frac{\lfloor x\rfloor}{x}$ pole $\lim_{x\to 0}\frac{\lfloor x\rfloor}{x}$ määratud.